

MRF 2021.137

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 26. marts 2021 (j.nr. 20/10316)

Stadfæstet tilladelse til klapning i Smålandsfarvandet mellem Lolland og Sjælland af 30.000 m³ oprensningsmateriale fra Stignæs Gulfhavn og olieterminal med den begrundelse, at klappladsen var beliggende i et strømfuldt farvand, hvorfor oprensningsmaterialets indhold af bariumforbindelser ville fortyndes og dermed ikke tilføre sedimentet barium i væsentligt omfang.

Miljøstyrelsen meddelte den 30. juli 2020 tilladelse til klapning af 30.000 m³ oprensningsmateriale fra Stignæs Gulfhavn Olieterminal og Stignæs Olieterminal på klapplads K_033_02, beliggende i den åbne del af havområdet mellem Lolland og det sydvestlige Sjælland. Det fremgik af tilladelsen, at optagningsmaterialet kun måtte optages fra en nærmere bestemt del af havnebasinet, og at tilladelsen var gældende for en periode på 5 år fra 28. august 2020 til den 28. august 2025. Miljøstyrelsen havde på baggrund af undersøgelser fra marts 2020 vurderet, at størstedelen af det sediment, der skulle dumpes, var placeret i delområder, hvor der ikke var påvist nogen overskridelse af det nedre aktionsniveau. I forhold til dumpning af materialet på klappladsen var det beskrevet, at der i et af vandområderne ville ske en hurtig opblanding af materialet med det sediment, der i forvejen fandtes på stedet, og det sediment, der ved naturlig sedimentvandring transporteres langs bunden i vandfasen, men at forskellen i koncentrationer på og omkring klappladsen før og efter klapning ville være ubetydelig. Afgørelsen blev påklaget af Danmarks Fiskeriforening, der anførte, at der manglede undersøgelse og

opgørelse af bariumindholdet i tilladelsens klapmateriale, og at der ikke burde gennemføres klapning, før der var foretaget de nødvendige analyser. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) fandt, at udledningspunktet for spildevandsanlægget ved Stignæs var beliggende i et strømfuldt farvand i en afstand af ca. 1 km fra optagningsområdet. Dette ville medføre, at spildevandets indhold af de bariumforbindelser, som ikke umiddelbart sedimenterede ved udledningspunktet, ville fortyndes, og at sedimentet derfor ikke ville tilføres barium i væsentligt omfang. Nævnet fandt endvidere, at sedimentets indhold af forurenende stoffer i forhold til spildevandsudledningen ikke indikerede, at sedimentet havde fået tilført væsentlige mængder af andre metaller. Nævnet fandt på denne baggrund ikke grundlag for at tilsidesætte Miljøstyrelsens vurdering af, at sedimentet ikke havde et væsentligt indhold af barium, hvorfor der ikke var grundlag for at kræve nærmere analyse af sedimentet. Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæstede herefter afgørelsen med den ændring, at tilladelsen gjaldt i tidsrummet fra den 26. marts 2021 til den 26. marts 2026.

Kommentar: Det fremgår ikke af afgørelsen, om der er gennemført en VVM-screening efter miljøvurderingsloven, selv om en sådan forpligtelse med sikkerhed følger af EU-retten, da klapning af opsamlet havnesediment må anses for bortskaffelse af affald, hvorfor klagenævnet af egen drift er forpligtet til at undersøge, om der er sket forudgående VVM-screening inden klapningstilladelsen. Se også **MRF 2021.136 Mfk**. Det må i øvrigt undre, at afgørelsen heller ikke oplyser, om der er sket væsentlighedsvurdering efter habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1, specielt fordi der er marine Natura 2000-områder i Smålandsfarvandet, og hvor langt mindre påvirkninger fra havbrug har ført til ophævelse af tilladelser grundet manglende habitatvurdering, hvilket i øvrigt har givet anledning til en verserende retssag, der foreløbigt har ført til en præjudiciel sag for EU-Domstolen (se **MRF 2021.98 ØLK**).

Stadfæstelse af tilladelse til dumpning af optaget havbundsmateriale på klappads K_033_02 i Storebælt

20/10316

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter havmiljølovens § 26, stk. 1, jf. havmiljølovens § 51.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Miljøstyrelsens afgørelse af 30. juli 2020, om tilladelse til klappning af optaget havnesediment fra Stignæs Gulfhavn Olieterminal og Stignæs Olieterminal på klappads K_033_02, med følgende ændringer:

Vilkår A ændres til:

”A. Tilladelsen gælder i tidsrummet fra den 26. marts 2021 til den 26. marts 2026.”

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3]

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 26. august 2020 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af Danmarks Fiskeriforening.

Klager har anført, at der mangler undersøgelse og opgørelse af bariumindholdet i tilladelsens klappmateriale. Det er klagers opfattelse, at der ikke bør gennemføres klappning af materialet før, at der er foretaget de nødvendige analyser.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

På baggrund af ansøgning fra [V1] har Miljøstyrelsen den 25. september 2018 truffet afgørelse om tilladelse til klappning af 30.000 m³ oprensningsmateriale fra Stignæs Gulfhavn Olieterminal (GOT) og Stignæs Olieterminal (SOT) på klappplads K_033_02, beliggende i den åbne del af havområdet mellem Lolland og det sydvestlige Sjælland.

Det fremgår af afgørelsen, at optagningsmaterialet kun må optages fra en nærmere bestemt del af havnebassinet, jf. kortmateriale i afgørelsen.

Tilladelsen er gældende for en periode på 5 år fra 28. august 2020 til den 28. august 2025, jf. afgørelsens vilkår A.

2.1.1 Optagningsmaterialets indhold af miljøfarlige stoffer

Der er i marts 2020 foretaget undersøgelse af sedimentet på havnearealerne, som ønskes oprensede. Arealerne er opdelt i 5 delområder.

Sedimentprøverne er sammenblandet til en blandeprøve for hvert område, og analyser heraf viste følgende resultater gengivet i tilladelsens tabel 1:

Stof	Delområde SOT (1.404 m ³)	Delområde Pukkel (14.386 m ³)	Delområde Kaj 1 (877 m ³)	Delområde Kaj 2 (1.754 m ³)	Delområde Kaj 3 (11.579 m ³)	Eksisterende baggrunds-koncentration ved tilsvarende glødetab*	Nedre aktions-niveau mg/kg TS	Øvre aktions-niveau mg/kg TS
Tørstofindhold i % af prøve	79,80	83,3	38,2	43	52,8			
Glødetab (GT) i % af tørstof	1,60	0,8	8,7	7,4	4,8	4,66		
Arsen (mg/kg TS)	2,00	1,60	4,30	5,3	4,9		20	60
Bly (mg/kg TS)	3,00	3,00	16,00	17,00	10,00		40	200
Cadmium (mg/kg TS)	0,13	0,007	0,43	0,50	0,34	0,13-0,7	0,4	2,5
Krom (mg/kg TS)	4,60	3,20	15,00	14,00	8,70		50	270
Kobber (mg/kg TS)	3,40	3,30	16,00	14,00	11,00		20	90
Kviksølv (mg/kg TS)	0,01	0,01	0,04	0,03	0,01		0,25	1
Nikkel (mg/kg TS)	4,00	3,70	13,00	12,00	8,50		30	60
Tributyltin (TBT) (mg/kg TS)	0,003	0,001	0,017	0,048	0,002	0,001-0,032	0,007	0,2
Zink (mg/kg TS)	17,00	17,00	150,00	72,00	39,00	31,25-92,6	130	500
PAH (mg/kg TS)**	0,09	0,09	0,25	1,20	0,17		3	30
PCB (mg/kg TS)***	0,01	0,01	0,01	0,0130	0,0070		0,02	0,2

Miljøstyrelsen har fremhævet i afgørelsen, at langt hovedparten af det sediment, der tillades klappet, er placeret i delområderne "Pukkel" og "Kaj 3", hvor analyseresultaterne ikke har påvist nogen overskridelse af det nedre aktionsniveau.

I forhold til dumpning af materialet på klapplassen i vandområde 206 'Smålandsfarvandet, åbne del', er det beskrevet i tilladelsen, at der vil ske en hurtig opblanding af materialet med det sediment, der i forvejen findes på stedet, samt med det sediment, der ved naturlig sedimentvandring transporteres langs bunden i vandfasen. Miljøstyrelsen har på dette grundlag vurderet, at forskellen i koncentrationer på og omkring klapplassen før og efter klappning vil være ubetydelig.

2.2 Miljøstyrelsens bemærkninger til klagen

Miljøstyrelsen har den 15. september 2020 og den 29. oktober 2020 fremsendt bemærkninger til klagen.

Miljøstyrelsen har anført, at der konkret kan stilles vilkår om, at sedimentet skal analyseres for andre forurenende stoffer end de standardanalyseparametre, som omtales i klapvejledningen, eksempelvis for barium, såfremt Miljøstyrelsen har kendskab til påvirkning af sedimentet med sådanne stoffer.

I den konkrete sag vurderer Miljøstyrelsen, at der ved analyse af de angivne stoffer i tilladelsens tabel 1, er analyseret for de nødvendige stoffer, og der ikke er grundlag for at stille krav om, at sedimentet analyseres for barium.

Miljøstyrelsen har i den forbindelse anført, at der er et naturligt indhold af barium i selv uforurenede havbundsmaterialer, og dette vil afhænge af de lokale geologiske forhold og lokale sedimentforhold, herunder indholdet af organisk materiale. Eksempler på anvendelse af barium i industrien er produktion af gummivarer, fotopapir, røntgen kontrastmateriale, mursten, tegl/keramiske produkter, glas, plastik, fyrværkeri, olie additiver og stål. De aktiviteter der foregår på Stignæs Gulfhavn Olieterminal og Stignæs Olieterminal har ikke givet Miljøstyrelsen anledning til at kræve havnesedimentet analyseret for sit indhold af barium.

Miljøstyrelsen har desuden anført, at der, for så vidt angår bariums økotoxikologiske egenskaber, alene foreligger få lettilgængelige oplysninger om barium og bariumsaltes effekter på vandlevende organismer. Der er på nuværende tidspunkt kun fastsat miljøkvalitetskrav for barium i overfladevand og ikke i sediment.

2.3 Nye oplysninger under sagens behandling

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har den 25. februar 2021 anmodet Miljøstyrelsen om oplysninger vedrørende udledninger i nærheden af optagningsområdet og disses eventuelle betydning i forhold til indholdet af barium i optagningsmaterialet, samt om Miljøstyrelsens oplysninger om baggrunds niveauet for barium.

I Miljøstyrelsens hørings svar af 12. marts 2021 har Miljøstyrelsen oplyst, at Det Nationale Overvågningsprogram for Vand og Natur (NOVANA) ikke indeholder måling af baggrunds niveauet for barium, og der foreligger derfor ikke undersøgelser for baggrunds niveauet for barium i Smålandsfarvandet.

I forhold til udledninger af spildevand i området, har Miljøstyrelsen oplyst, at der i spildevands databasen PULS er registreret 3 udledninger i farvandet ved optagningsområdet: udledning af overfladevand fra [V1], udledning af rensset husspildevand fra et renseanlæg på Agersø og udledning fra [V2]s spildevandsanlæg ved Stignæs.

I forhold til [V1]s udledning af overfladevand fra havearealerne har Miljøstyrelsen oplyst, at ejeren af virksomheden har oplyst, at der ikke udledes spildevand med indhold af barium, og Miljøstyrelsen har ikke oplysninger eller grundlag for at formode, at der udledes barium.

I forhold til [V3]s udledning har Miljøstyrelsen oplyst, at der ikke måles for bariumindhold i husspildevand, men at udledningspunktet ligger 3 kilometer fra optagningsområdet i Egersø Sund, og det strømfyldte farvand medfører gode fortyndingsforhold.

I forhold til spildevandsanlægget ved Stignæs har Miljøstyrelsen oplyst, at der i PULS i 2020 er målt en middelkoncentration på 250 µg/l svarende til en udledning på 300 kg/år fra en rørledning med et udledningspunkt ca. 1 km sydøst for havneområdet. Anlægget er reguleret af en miljøgodkendelse, som fastsætter udledningskrav for bl.a. bly, cadmium, chrom, kobber, kviksølv, nikkel, zink, PAH'er og barium. Idet strømretningen i havet ved spildevandsanlæggets udledning primært er nordvest og sydøst, vil udledningsvandet fra spildevandsanlægget kunne ledes mod optagningsområdet, men idet Agersø Sund er et strømfyldt farvand, er det Miljøstyrelsens vurdering, at fortyndingen ved udledningspunktet er stor og vil medføre at koncentrationen hurtigt når et ikke målbart niveau. Miljøstyrelsen fremhæver, at de analyser, der er lavet af sedimentet forud for meddelelse af klaptilladelse understøtter, at spildevandsanlægget ikke medfører øgede koncentrationer ved optagningsområdet.

På baggrund af hurtig opblanding ved strømforholdene i farvandet og det forhold, at de øvrige metalforbindelser som spildevandsanlægget udleder, ikke kan genfindes i væsentlige mængder i optagningsmaterialet, er det fortsat Miljøstyrelsens vurdering, at optagningsmaterialet ikke indeholder væsentlige mængder af barium, og der ikke er grundlag for at stille krav om analyser af sedimentets indhold af barium.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag alene fundet anledning til at behandle behovet for analyse af bariumindholdet i havnesedimentet.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Indledende bemærkninger

Ifølge havmiljølovens § 26, stk. 1, kan Miljøministeren meddele tilladelse til dumpning af optaget havbundsmateriale. En ansøgning om tilladelse skal i denne forbindelse vurderes ud fra de forhold og hensyn, der er anført i lovens bilag 1, jævnfør havmiljølovens § 26, stk. 2.

Om havbundsmaterialets indhold af miljøfarlige stoffer, følger det af havmiljølovens § 26, stk. 3, at der alene kan meddeles tilladelse, såfremt havbundsmaterialet vurderes at indeholde uvæsentlige mængder og koncentrationer af de i lovens bilag 2 nævnte stoffer og materialer.

Til brug for vurderingen efter § 26, stk. 2, og stk. 3, kan Miljøministeren stille krav om, at ansøgeren for egen regning foretager analyser af havbundsmaterialet.

De nærmere regler om tilladelsesordningen er fastsat i klapbekendtgørelsen. [4]

Ifølge klapbekendtgørelsens § 6, kan Miljøstyrelsen forud for meddelelse af tilladelse forlange, at ansøgeren får foretaget prøvetagning og analyse for sedimentets indhold af forurenende stoffer m.v.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte Miljøstyrelsens vurdering af, at sedimentet ikke har et væsentligt indhold af barium, og nævnet finder på denne baggrund, at der ikke er grundlag for at kræve nærmere analyse af sedimentet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ved denne vurdering lagt vægt på, at udledningspunktet for spildevandsanlægget ved Stignæs er beliggende i et strømfuldt farvand i en afstand af ca. 1 km fra optagningsområdet. Dette vil medføre, at spildevandets indhold af de bariumforbindelser, som ikke umiddelbart sedimenterer ved udledningspunktet, vil fortyndes, således det af tilladelsen omfattede sediment, ikke tilføres barium i væsentligt omfang. Nævnet er endvidere enig i Miljøstyrelsens betragtninger om, at sedimentets indhold af forurenende stoffer, i forhold til spildevandsudledningens udledning af forurenende stoffer, ikke indikerer, at sedimentet har fået tilført andre metaller i væsentlige mængder fra denne udledning.

3.3 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. gebyrbekendtgørelsen § 2, stk. 3.

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Miljøstyrelsens afgørelse af 30. juli 2020, om tilladelse til klapning af optaget havnesediment fra Stignæs Gulfhavn Olieterminal og Stignæs Olieterminal på klappads K_033_02, med følgende ændringer:

Vilkår A ændres til:

"A. Tilladelsen gælder i tidsrummet fra den 26. marts 2021 til den 26. marts 2026."

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1165 af 25. november 2019 om beskyttelse af havmiljøet.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] Bekendtgørelse nr. 516 af 23. april 2020 om bypass, nyttiggørelse og klapning af optaget havbundsmateriale.

Sag:

20/10316

Dato:

26. marts 2021.

Emner:

Havmiljøloven (/s...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)

Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)